

Dobývanie a ťažba zlata

V priestore medzi susediacimi obcami Chvojnica a Malinová sa po oboch stranách potoka Chvojnica rozprestiera pravdepodobne druhé najväčšie ryzovisko zlata na Slovensku. Ťažba zlata je historicky doložená a overená od prvej tretiny 14. storočia, ale nie je vylúčené, že prvými zlatokopmi boli Kelti. O bohatej histórii ryzovania na území svedčia i výstižné názvy lokalít v starých chotárnych mapách: Roboty, Štôlne, Kvasné polia, Vode kopané medzery, Prevracaná zem, z ktorých sa v súčasných mapách zachoval už len zlomok pomenovaní.

Zlato v Malinovej pochádza pravdepodobne z rozrušených hydrotermálnych mineralizácií z oblasti Chvojnice. Nositeľmi zrudnenia sú kremeňovo-karbonátové žily mocnosti niekoľkých centimetrov do 2 metrov. Okrem

zlata sa v žilách zistila prítomnosť aj iných nerastov. V kremeňoch sa zlato nachádzalo v podobe hrudkovitých zrníčok veľkosti od 0,01 mm maximálne do 1,5 mm. Odhaduje sa, že v priebehu niekoľkých storočí sa v oblasti mohlo vyťažiť okolo 780 - 1890 kg zlata, pričom sa preplavilo 5-12 mil. m³ horninového materiálu. Zachované mohutné valy nahromadených kamenných okruhliakov, systém vodných kanálov a dobývok zaberajúcich plochu niekoľko sto hektárov, sú dnes nemými svedkami zašlej baníckej slávy Malinovej.

Do oblasti, kde sa kedysi ťažilo zlato, vedie z obce chodník pre peších aj cyklistov v dĺžke približne 2 km.

Malinová patrí medzi obce založené, alebo dosídlené na nemeckom práve. Prvé správy o nej máme zo 14. storočia, kedy nemeckí kolonisti doosídlili pôvodnú slovenskú obec Požeha. Malinová nadobudla charakter baníckej obce, na čo poukazujú aj staré chotárne názvy (Unten-Obere, Stollen, Seifen atď.). Zo začiatku 17. storočia máme doklady o tunajších zlatých baniach, v prospech ktorých Pavol Pálffy zakázal miestnym mlynárom odvádzať vodu potrebnú na premývanie zeminy, v ktorej sa nachádzalo zlato. V roku 1648 sa tu vyťažilo približne 700 g zlatého prachu, pri ktorého dobývaní sa zúčastňovali hlavne poddaní v rámci vykonávania svojej robotnej renty.

Podobne ako okolité dediny bola Malinová súčasťou bojníckeho hradu, teda bojníckeho panstva. V 18. storočí ťažba zlata postupne klesala v dôsledku vyčerpania zásob tohto nerastného bohatstva, až postupne celkom zanikla a obyvatelia boli následkom toho nútení živiť sa poľnohospodárstvom a sezónnymi prácami.

Slovenské národné povstanie

Časť antifašistov z Malinovej vytvorila ešte pred vypuknutím Slovenského národného povstania partizánsku skupinu. Povstania sa v dvoch skupinách zúčastnilo do 70 mužov. Po potlačení povstania založili Partizánsky oddiel Ernesta Thälmana. V chotári obce v časti Nad Richterovým salašom vybudovali partizánsky bunker, odkiaľ podnikali diverznú činnosť. Tento bol v nedávnej minulosti obnovený a vedie k nemu z obce lesný chodník.

Zachovaná architektúra

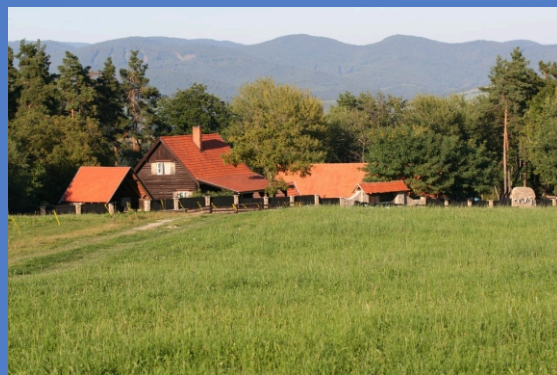
Pre obec boli typické jednopodlažné domy. Základným stavebným materiálom bývalo tvrdé drevo. Neskôr si obyvatelia stavali domy z nepálenej tehly, ktorá sa vyrábala v obci. Vhodnú hlinu kopali na dvoch miestach a to na pravňanskej hranici a v lokalite Hindenstock za dedinou smerom na Porubu. Z tohto materiálu sú dodnes zachované najstaršie domy, sýpkys z nepálenej tehly a starý mlyn, ktorý pracoval na vodný pohon.

Zaujímavosti cestovného ruchu

V Malinovej sú v prevádzke tri pohostinské zariadenia s terasou. Priamo v obci je zriadený Penzión Pod lipami s možnosťou ubytovania v dvoch veľkometrážnych apartmánach s kapacitou 10 lôžok a možnosťou stravovania.

Nad obcou vo voľnej prírode a v tichom prostredí pohoria Magury, v blízkosti lyžiarskeho vleku je situovaný ranč s chovom koní a agroturistikou. V zimnom období ponúka jazdu na snežných skútroch. Nachádza sa v blízkosti obľúbených chodníkov, ktoré spájajú Malinovu s okolitými obcami. Turistické chodníky povedú návštevníkov na vrch Magura (1141 m n.m.), okolité lazy a k zrekonštruovanému partizánskemu bunkru z obdobia II. svetovej vojny.

Na území obce Malinová sa nachádza od roku 1979 jedna z troch oficiálnych strelníc v okrese Prievidza. Slúži na športovú strelbu a organizovanie športových podujatí. Lesy sú bohaté na množstvo poľovnej zveri. Obec žije bohatým kultúrnym životom a je obľúbeným prostredím pre chalupárov.

Od roku 1998 robí dobré meno obci spevácka skupina ZLATAVA, ktorá uchováva a prezentuje zachované "cachovské piesne", niektoré zvyky i typické nárečie. Počas svojho pôsobenia zaznamenala úspechy v rôznych častiach Slovenska, ale aj za jeho hranicami.

Malinova/Zeche gehört zu den Gemeinden, deren Gründung auf Deutschem Recht basiert. Die ersten schriftlichen Nachrichten haben wir aus dem 14. Jahrhundert, wenn die deutschen Kolonisten die ursprüngliche slawische Siedlung, genannt „Pozeha“, nachbesiedelt haben. Die Gemeinde bekam den Charakter eines Bergmannsdorfes. Auch alte Flurnamen, wie z.B. Unten-Obere Stollen, Seifen, usw. weisen darauf hin. Aus dem 17. Jahrhundert haben wir Beweise der Goldgruben: der Herr von Bojnice/Weintz Graf Paul Palffy verbat den Müllern, das Wasser weg zu führen, das für den Erden-Abwasch nötig war. Im Jahre 1648 hat man hier 700 g Gold gewonnen, bei den Arbeiten waren vor allem die Untertanen im Einsatz, die ihre Arbeitsrente abarbeiten mussten.

Ähnlich wie die anderen Ortschaften gehörte auch Gemeinde Malinova zur Weintzburger Burg-Herrschaft. Im 18. Jahrhundert kam es zur Senkung des Goldbergbaus, denn der Bestand war ausgeschöpft; im Anschluss kam es zu einem totalen Untergang. Die Einwohner beschäftigten sich auch weiterhin mit Landwirtschaft und Saisonarbeit.

Der Goldbergbau : In dem Gebiet zwischen den zwei benachbarten Dörfern Chvojnica und Malinova, an beiden Seiten des Baches Chvojnica, erstreckt sich die wahrscheinlich zweite größte Goldseife in der Slowakei. Der bergbau ist seit dem ersten Drittel des 14. Jahrhunderts nachgelegt, aber man kann vermuten, dass die ersten Goldschöpfer die Kelten waren. Die reiche Goldgeschichte dieser Umgebung beweisen auch die Benennungen in den alten Landkarten: „Die Arbeiten“, „Stollen“, „Wasserteiche“, „Gegrabener Boden“, von denen bis heute nur ein Teil erhalten geblieben ist.

Das Gold kommt wahrscheinlich aus den hydrothermalen Mineralisationen aus dem Gebiet Chvojnica. Die Träger sind die Erzader, die von Breite einiger Zentimeter bis zur Länge von 2 Meter bestehen. Außer Gold wurden in den Adern auch andere Mineralen gefunden. In den Quarzsteinen gab es Gold in kleinen Körnchen 0,01 mm bis 1,5 mm. Man kann abschätzen, dass seit den Jahrhunderten mehr als 1890 kg Gold geschöpft werden konnte, wobei mehr als 12 Mil. m³ Erzmaterial gewaschen werden musste. In das Gebiet, wo ursprünglich das Gold gewaschen wurde, führt aus der Gemeinde ein Fahrrad-Weg und ein Fußgängerweg in der Länge von 2 km.

Der slowakische Nationalaufstand : Ein Teil der Antifaschisten aus Malinova hat noch vor dem Ausbruch des Slowakischen Nationalaufstandes eine Partisanengruppe gebildet. Die Teilnehmer des Aufstandes waren in 2 Gruppen mehr als 70 Männer. Später wurde die Ernst-Thälmann-Truppe gegründet und in dem Gemeindeteil „Über Richters-Almhütte“ wurde ein Partisanenbunker gebaut. Dieser war vor einiger Zeit renoviert und aus dem Dorf führt zu ihm ein Waldweg.

Die erhaltene Architektur : Für die Gemeinde waren die einstöckigen Häuser typisch. Als Grundmaterial benutzte man hartes Holz. Später bauten die Einwohner ihre Häuser aus dem rohen Lehm-Ziegel, der im Dorf auch produziert wurde. Den geeigneten Lehm fand man „an der Probner Grenze“ oder hinter dem Dorf Richtung Poruba, am Ort „Hindenstock“ genannt. Aus diesem Material sind auch die ältesten Häuser, Scheunen und eine Wassermühle erhalten.

Tourismus : In Malinova sind 3 Gasthäuser mit Terrasse im Betrieb. Direkt in der Gemeinde ist die Pension „Unter den Linden“, die den Besuchern auch die Unterkunft, mit Kapazität 10 Betten, und gute Verpflegung anbietet. Hinter dem Dorf in einer ruhigen Landschaft ist eine Ranch situiert, die sich Pferdezucht und der Agrotouristik widmet. Im Winter steht auch die Motorschlittentour im Angebot. Die Ranch befindet sich in der Nähe vieler Waldwege, die die Gemeinde mit den benachbarten Ortschaften verbinden. Die Wanderwege führen die Touristen bis zum Gipfel des Berges Magura und zu dem rekonstruierten Partisanenbunker aus der Zeit des Zweiten Weltkrieges. In der Gemeinde befindet sich seit 1979 ein der drei offiziellen Schießplätze im Bezirk Prievidza. Er dient auch zur Organisation von verschiedenen Sportveranstaltungen. Die Wälder sind an Wildtiere reich. Die Gemeinde lebt ein reiches Kulturleben und ist ein beliebter Ort für die Wochenendhausbesitzer und Besucher. Einen sehr guten Namen macht uns seit 1998 unsere Singgruppe „Zlatava“, die die erhaltene typische „Zecher“-Lieder, sowie auch einige Bräuche und die beibehaltene Mundart präsentiert. Während der Arbeit und mit den zahlreichen Auftritten verzeichnete sie in vielen Orten der Slowakei aber auch über die Grenzen hinaus viel Erfolg.

Malinova belongs among the villages settled on the basis of so-called emphyteutic or German law. The first documents about it come from the 14th century when the German colonists settled a former Slovak village Pozeha. Malinova has acquired a character of a mining village what is recorded in its older names: Unten-Obere, Stollen, Seifen, etc. From the beginning of the 17th century, there is evidence about existence of the local gold mines. Because of gold mining, the Count Paul Palffy forbade the local millers to use

water for their mills as it was necessary for washing earth containing the gold. In 1648 there was approximately 700 g of golden ash mined. The gold mining was mainly done by the lieges as a part of their everyday work.

As the surrounding villages, Malinova was a part of Bojnice Castle that is of Bojnice County. In the 18th century, the gold mining was gradually falling due to exhaustion of the mineral resources and then it ceased to exist. As a result, the inhabitants were forced to earn living as agrarians or they did seasonal work.

The gold mining: In the area between the two neighbouring villages Chvojnica and Malinova, on the both sides of the Chvojnica Brook, probably the second biggest alluvial placer in Slovakia is spread. The gold mining is historically evidenced from the first third of the 14th century and it is not excluded that the first gold-miners were the Celts. Such localities' names stated in the old maps as Roboty, Stolne, Kvasne polia, Vode kopane medzery, Prevracana zem bear evidence about the rich history of gold mining in this area. In the current maps, only a fragment of the former place names is preserved.

The gold in Malinova comes probably from the hydrothermal mineralization from Chvojnica area. The medium of mineralization are silica-carbonate dikes with thickness from a few centimetres to two metres. With the exception of gold, also some other mineral resources were found in the dikes. In silica, the gold was found in the form of lumpy grains of 0,01 mm 1,5 mm. It is estimated that in the course of several centuries, in that area there might have been around 780 1.890 kg of gold mined and around 5 12 mil. m³ of hornblende material washed. The preserved massive walls of accumulated cobblestones, system of water channels and mining places spreading on the area of hundreds of hectares are just mute witnesses of faded mining fame. From the village, a 2 km long path for pedestrians as well as for bicyclists leads to the area where the gold used to be mined.

The Slovak National Uprising : One part of antifascists from Malinova created a Partisan group before outbreak of the Slovak National Uprising. About 70 men in two groups took part in the Uprising. After suppression of the Uprising, they established the Partisan Division of Ernest Thälman. In the village in the part called Nad Richterovym salasom, they built a Partisan bunker where they did the diversionary activity from. In the recent past, the bunker was renewed and now a forest path leads to it from the village.

The preserved architecture : The one-storey houses were typical for the village. The basic building material used to be the hard wood. Later, the inhabitants built the houses from unburnt bricks which were made in the village. The suitable clay was mined in two places and that is at Pravno boundary and in the locality Hindenstock behind the village, in the direction towards Poruba. From this material, the oldest houses, the corn cribs from unburnt bricks and an old watermill have been preserved.

Attractions of tourism: In Malinova there are three catering houses with terraces. Right in the village there is a Pension Pod Lipami with accommodation in two big apartments (with maximum capacity of 10 beds) and with catering option. Above the village in nature, in a quiet area of the Magura Mountains, nearby a ski lift there is a ranch with horse farming and agrotourism. In winter, you may enjoy a snow scooter ride there. It is situated nearby the popular paths which connect Malinova to surrounding villages. The tourist tracks can lead the visitors to the peak of the Magura Mountains (1141 metres over sea), to the surrounding remote places, and towards the reconstructed Partisan bunker from the World War II. In the area of the village Malinova, there you can find one of the three official shooting ranges in Prievidza district since 1979. It serves for sport shooting and organizing sport events. In the forests there live a lot of hunting deer. The village life is full of cultural events and it is a popular place for allotment holders.